

ת"פ 19453/01/14 - מדינת ישראל נגד אליהו חיים ביטון

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 19453-01-14 מדינת ישראל נ' ביטון
בפני כבוד השופט דב פולוק
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אליהו חיים ביטון

הנאשם

הכרעת - דין

הנאשם זכאי.

הנאשם הואשם בכתב האישום בעבירות הבאות: ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 274(1),(2),(3) וסעיף 25 לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") והתפרעות, עבירה לפי סעיף 152 לחוק העונשין תשל"ז-1977.

לטענת המאשימה ביום 8.1.2014 בשעה 22:00 לערך היה אירוע הפרות סדר והתפרעויות באזור צומת הרחובות בר אילן ושמואל הנביא בירושלים (להלן: "ההפגנה"). מאות האזרחים שהשתתפו בהפגנה חסמו צירי תנועה, שרפו פחי אשפה וידו אבנים לעבר כוחות המשטרה שנכחו במקום. המאשימה גורסת שהנאשם נטל חלק בהתפרעויות ויידה אבן לכיוון השוטרים שעמדו באותה עת בצומת.

הנאשם מכחיש את ביצוע העבירות הנטענות. לגרסתו על אף שבדרכו חזרה משיעור בו השתתף באותו ערב עבר באזור ההפגנה לא נטל בה חלק בה ולא יידה כל אבן לעבר השוטרים. כפי שעולה מעדותו בבית המשפט:

"עישנתי סיגריה בדיוק, אני זוכר שראיתי אנשים בחצר, לפני שנכנסתי שמתי לב שיש עיניים לכיווני של בלשים שאני הכרתי אותם והם הכירו אותי ודקות ממש אחרי שנכנסתי לחצר ... באו הבלשים ... ואני בכלל לא ניסיתי להתחמק או לברוח ... כי לא הייתה סיבה שאני אעשה את זה ... עברתי בחנות כדי לקנות סיגריה, יצאתי מהשיעור שלי והחנות ליד השיעור כבר היתה סגורה ונאלצתי ללכת עד הצומת ששם קרה כל ההפגנה הזאת ... אבל לא הייתי חלק מההתפרעות עצמה ... החצר ממוקמת מיד אחרי החנות, החנות מתפרסת על כל העיגול של הצומת, הם עמדו על הפינה של החנות וראו אותי נכנס לחצר ואז היו כמה דקות עד שבאו וביצעו עלי מעצר".

(ע' 78-79 לפרוטוקול הדיון מיום 29.10.2017)

כבר בהודעתו במשטרה מיום 9.2.2014, אשר נגבתה בשעה 1:02 על ידי השוטר רס"ר מני חדד (מסומנת ת/2) מסר גרסה דומה לגרסתו בבית המשפט:

"אני לא זרקתי שום אבן ולא הרמתי שום אבן מהרצפה. אני עברתי שם זה ליד הבית שלי חזרתי מהשיעור ... בסביבות 21:30 ... והלכתי לכיוון הקבר של מרן אבל קלטתי את העניין של הבלגן של ההפגנה ואני סתם עמדתי בצד והסתכלתי לא הרמתי שום אבן ..."

השאלה העיקרית העומדת לדיון בענייננו היא שאלת אמינות זיהויו של הנאשם. אפתח תחילה בדבריו של כב' השופט טירקל בעניין זיהויו של נאשם:

"הכול מסכימים כי זיהויו של אדם הוא מקור לא אכזב של טעויות וטעויות כאלו בזיהויו של אדם, גרמו למקרים טרגיים של עיוות דין ... הרשעתו של אדם על פי זיהוי בלבד היא דין קשה, הנעשה קשה שבעתיים כאשר לא הוטל ספק במהימנותו של העד המזהה, והשאלה היחידה היא אם אפשר לסמוך על כוח זכרוננו הוויזואלי ... לפיכך נהגו בתי המשפט במקרים כאלה בזהירות מופלגת וכאשר לא היה זיהוי בטוח כל צורכו לא הסתפקו בכך ונזקקו לראיה מסייעת לצורך ההרשעה ... לא אחת מתעתע בנו הזיכרון ... חוששני שכאשר הגבול בין הרשעתו של אדם לבין חפותו דק ומטושטש כל כך וכאשר אנו עומדים נוכח הסכנה שבהרשעת אדם חף מפשע על פי זיהויו של קורבן העבירה לבדו, די בספיקות ובתהיות כאלה כדי שהזיהוי לא יוכל לשמש בסיס להרשעה".

(ע"פ 6508/02 פלוני נ' מדינת ישראל, (ניתן על ידי השופטים בייניש, טירקל וריבלין, ביום 6.2.2003).

במקרה דנן, העד היחיד שראה את הנאשם בעת שביצע את העבירה היה השוטר רס"ר בן קורנפלד ששימש כתצפיתן בעת האירוע (להלן: "התצפיתן"). כך עולה, למשל, מעדותו של השוטר עזרא יוסף, אחד השוטרים שהשתתפו במעצרו של הנאשם:

"הייתה הפגנה. קיבלנו בקשר על חשוד שלובש קפוצ'ון לבן וזורק אבנים. הגעתי עד אליו. אותו בן אדם שמסר את תיאור החשוד שאלתי אם אכן זה הוא וברגע שהתשובה הייתה חיובית אני עצרתי את הבחור... התצפיתן בן קורנפלד

ש. ומה היה התיאור

ת. בחור עם קפוצ'ון לבן וכובע על הראש

ש. וכשהגעתי למקום איך ידעת שזה החשוד ...

ת. ... החשוד נמצא באזור הבתים בבר אילן מול בית הקברות סנהדריה. בהפגנה של חרדי בחור עם קפוצ'ון לא תמצא הרבה. הוא היה בתוך גינה".

...

ת. ... אני לא הייתי בתצפית. התצפיתן ראה ואציין שאמר ששמר על קשר עין רציף ... אני עושה בסופו של דבר מה שאומרים לי..."

(ע' 42-43 לפרוטוקול מיום 26.10.2017)

כך עולה גם מעדותו של רפ"ק אמיר בן קיקי, ששימש בעת האירוע כקצין מודיעין ובילוש כמפקד כוח תצפיות ובלשים (להלן: "השוטר בן קיקי"):

"התצפית הכווינה אותי לחשוד לאחר שנצפה מיידה אבנים לעבר כוחות המשטרה ... לפי מיקומו ותיאור הלבוש שלו ושמירה על קשר עין מרגע השלכת האבן ועד לרגע המעצר.

שאלת בית המשפט - קשר עין של מי

ת. של התצפיתן

...

שאלת בית המשפט - אתה לא ראית ביצוע העבירה

ת. אני לא ראיתי

... התצפית זיהתה והכווינה, ניגשתי אל החשוד לפי הכוונת התצפיתן שאמר לי לאן לפנות ואיפה לגשת ואיפה החשוד עומד ומה הוא ביצע ומה הוא לובש והובילה אותי עד שאחזתי בחשוד ולאחר ביצוע המעצר התצפיתן אימת שאכן מדובר בחשוד שעצרתי שהוא זה שאכן זרק את האבן"

(ע' 28-29 לפרוטוקול הדיון מיום 30.4.2017).

הפסיקה קובעת שניתן להרשיע אדם על סמך עדות יחידה של עד מזהה גם בלא תוספת ראייתית לעדות זו. אולם, בבוא בית המשפט לפסוק כן עליו לעשות זאת בזהירות רבה (ראה: ע"פ 10360/03 שדיד נ' מדינת ישראל, (ניתן על ידי השופטים ארבל, נאור וחיות ביום 10.11.2005).

לאור האמור נבחן כעת את אמינות הזיהוי של התצפיתן:

באשר לזיהוי של חשוד מפרטת כב' השופטת פרוקצ'יה מה הוא הליך הבחינה של עדות הזיהוי, דבריה בפסק הדין נאמרו בהקשר של עריכתו של מסדר זיהוי, אולם נראה שהינם מתאימים אף לענייננו:

"ראשית, נבחנת אמינותו של העד המזהה; שנית, נבחנת מהימנותו של הזיהוי כשלעצמו. בחינת מהימנות הזיהוי נעשית אף היא בשני רבדים - ברובד סובייקטיבי וברובד אובייקטיבי. ברובד הסובייקטיבי, נבחנת יכולתו האישית של העד להטביע בזיכרונו רשמים חזותיים ולזהות מכוחם בני אדם על פי חזותם; ברובד האובייקטיבי, בוחן בית המשפט את האפשרות לכך שהעד

המזהה טעה טעות תמה ובלתי מכוונת בזיהוי. לצורך בחינת שני הרבדים הללו, יש לברר, בצד מהימנותו של העד המזהה, גם את השאלות בדבר מידת הביטחון שהביע העד בזיהוי, ואת הנסיבות שאפפו את הטבעת הדמות בזיכרוננו של העד.

(ע"פ 9040/05 אוהיון נ' מדינת ישראל, (ניתן על ידי השופטים ברק, ריבלין ופרוקצ'יה, ביום 7.12.2006).

תחילה עלינו לבחון את אמינותו של העד המזהה. במקרה דנן, נראה, לכאורה, שהזיהוי שערך התצפיתן, במסגרת תפקידו, נעשה בתום לב ומתוך רצון כן להביא למעצרו של מבצע העבירה. זאת, בלא שהייתה הכירות מוקדמת בין התצפיתן לנאשם.

כעת נבחן את מהימנות הזיהוי כשלעצמו, היינו, נבחן את עדותו של התצפיתן הן ברובד הסובייקטיבי והן ברובד האובייקטיבי.

באשר לרובד הסובייקטיבי של מהימנות הזיהוי, התצפיתן עצמו מעיד שהוא מאמין שהזיהוי אמין ונכון ומשוכנע באמתותו:

"אני עדיין עומד על כך שהבחור הזה זרק אבן"

(ע' 69 לפרוטוקול הדיון מיום 26.10.2017).

כאמור, עלינו לבחון גם את מהימנות הזיהוי ברובד האובייקטיבי. בשלב זה על בית המשפט לבחון את האפשרות לקיומה של טעות כנה, כלומר טעות בתום לב בזיהוי. על בית המשפט להביא בחשבון את התנאים והנסיבות שבהם נערך הזיהוי. עלינו לבחון למשל את משך החשיפה של העד לפניו של החשוד, את המרחק ממנו צפה העד על החשוד, את התאורה שהייתה קיימת בעת האירוע והזיהוי, את ההשתייכות האתנית של החשוד ושל המזהה, את הזמן שעבר בין האירוע לזיהוי וכן את האופן שבו נערך הזיהוי.

בע"פ 2957/10 אלטרש נ' מדינת ישראל, (ניתן על ידי השופטים רובינשטיין, ג'ובראן ודנצינגר, ביום 23.1.2012) מפרט כב' השופט דנצינגר את השיקולים העיקריים אותם יש להביא בחשבון בבואנו לבחון את אמינות הזיהוי:

"ניתן למנות רשימה לא סגורה של שיקולים אשר עשויים לסייע בידי בית המשפט להעריך האם אין מדובר בזיהוי שיסודו הוא בטעות כנה: היכרות קודמת בין העד המזהה לבין הנאשם עשויה להפחית את הסיכוי לטעות בזיהוי; משך הזמן שהעד ראה את הנאשם במהלך האירוע; תנאי הזיהוי - זווית הראייה, האם מדובר ביום או בלילה, תנאי הראות ומצב התאורה ... נסיבות נוספות אותן יש לבחון הן המרחק ממנו צפה העד בנאשם ואת ההשתייכות האתנית-חברתית של הנאשם ושל העד כמו גם את הזמן שעבר בין האירוע לבין הזיהוי."

כעת נבחן את הנתונים שהיוו בסיס לזיהוי הנאשם במקרה דנן:

נסיבות האירוע והתאורה שהייתה במהלכו:

אירוע ההפגנה אירע בשעת לילה, בסביבות השעה 22:00 לערך, באזור צומת הרחובות בר אילן ושמואל הנביא

בירושלים. אין חולק כי תאורת רחוב, תהא טובה ככול שתהא, אינה תאורה חזקה כמו אור יום, ומלכתחילה תנאי הזיהוי תחתיה קשים יותר. בעניין זה מעיד התצפיתן כי:

"ש. ... איפה הייתה הפעילות שלך

ת. צומת בר אילן

ש. ואיפה עמדת

ת. בבית הקברות - בגג של בית הקברות בצומת בר אילן

ש. באמצעות מה תיצפתת

ת. ... היה לי מצלמה מכשיר קשר והטלפון שלי

...

הייתה תאורת רחוב טובה

(ע' 51 לפרוטוקול מיום 26.10.2017)

גם במזכר שערך התצפיתן 20 יום לאחר ההפגנה ביום 28.1.2014, (מסומן נ/13) נכתב כי:

"בתאריך 8.1.14 תיצפתתי לעבר צומת בר אילן בידי הייתה מצלמת וידאו מסוג סוני בצבע שחור הסוללה של המצלמה הייתה מלאה. חשוב לציין שתאורת הרחוב במקום (צומת בר אילן) הייתה טובה.

כמו כן תיצפתתי מהגג של קברו של הרב עובדיה יוסף ז"ל השולטת על צומת בר אילן והרחובות הסמוכים. חשוב לציין שהשתמשתי במצלמת וידאו משטרתית".

בתחילה העלה התצפיתן אפשרות שהייתה לו גם משקפת אולם בהמשך עדותו שלל אפשרות זו.

כן עלה מעדותו ומן הסרטונים שצילם התצפיתן במהלך ההפגנה שאירוע ידוי האבן בו מואשם הנאשם לא תועד במצלמה המשטרתית (התקליטור בו צולמו הסרטונים שצילם התצפיתן במהלך ההפגנה סומן נ/11).

כך, שככול הנראה, זיהוי הנאשם נעשה בראייתו הישירה של התצפיתן מעמדת התצפית ודווח לשוטרים בשטח באמצעות מכשיר הקשר אשר מן המדווח בו לא נשמר כל תיעוד.

משך וזווית החשיפה שהיו בין הנאשם לעד המזהה:

הזיהוי, במקרה דנן, נערך מעמדת תצפית אשר לה מחד גיסא יתרון גובה וראיית מרחב על ידי הצופה, אולם מאידך גיסא חסרון מובנה של מרחק ראייה בקו אווירי בין הצופה לנצפה, כשמרחק זה יהיה לכל הפחות בגובה המצאה של נקודת תצפית וקרוב לוודאי יותר מכך, כשהנצפה מצוי בריחוק מה מנקודת התצפית כבמקרה דנן.

לאור האמור עלינו לבחון גם את המרחק בין הנאשם לתצפיתן וגם את הצורך של התצפיתן לשמור על קשר עין עם שתי נקודות תצפית שונות האחת בה נמצא הנאשם והשנייה בה נמצא השוטר שמבצע את המעצר ועד למפגש ביניהם. תאום זה אינו משימה פשוטה עבור התצפיתן, כפי שעולה מעדותו של התצפיתן:

"ש. ואיפה עמד אותו אדם שראית שזורק

ת. ... משהו כמו 15 מטר ממני בקו אווירי"

(ע' 51 לפרוטוקול מיום 26.10.2017).

התצפיתן ממשיך ומעיד:

"ש. אתה אומר שאתה עמדת 15 מטרים מהנאשם

ת. בסדר.

ש. כך אמרת בעדות הראשית. בחקירה שלך במשטרה אתה מעיד שהיית 25 מטרים מאמיר בן קיקי. איך הצלחת להסתכל לשתי נקודות שונות בו זמנית. האם יתכן שאיבדת קשר עין מתי שהוא? ...

ת. ... אני מסמן את עצמי בא', החשוד מסומן באות ב', ואמיר בן קיקי מסומן באות ג', אז המרחק הוא 25 מטר בין החשוד לבן קיקי. בעין שלי אני יכול לראות את שתיהן ביחד."

(ע' 62 לפרוטוקול מיום 26.10.2017).

ואכן התצפיתן אינו מכחיש שככול הנראה אף איבד קשר העין עם החשוד כשאיבד את השוטר בשטח על מנת לכוונו לנאשם לצורך ביצוע המעצר. כך מעיד התצפיתן:

" ... ש. אנו רואים שכל הצומת הייתה (כך!) מלאה באנשים, יכול להיות שאיבדת קשר עין עם הנאשם

ת. אני לא יודע להגיד"

(ע' 64 לפרוטוקול מיום 26.10.2017).

ובהמשך עדותו מוסיף התצפיתן:

"ש. במשך 5 עד 7 דקות שמרת על קשר עין

ת. אני לא יכול להעיד כי שמרתי קשר עין עם הנאשם כל הזמן

ש. אתה יכול להגיד ששמרת על קשר עין במקביל גם לנאשם וגם לבן קיקי כל 6 הדקות

ת. לא זוכר

(ע' 69 לפרוטוקול מיום 26.10.2017).

עוד מעיד התצפיתן:

"ש. איך כוונת אותו באיזה אמצעי

ת. במכשיר קשר

ש. איך ידעת למי לכוון את אמיר

ת. זכרתי איך הנאשם נראה - תיאור הלבוש והמראה באותו רגע - והיכן הוא נמצא".

(ע' 52 לפרוטוקול הדיון מיום 26.10.2017).

אכן מדבריו של התצפיתן עולה שחל איבוד קשר עין בינו לבין הנאשם בעת האירוע, והתיאור שמסר לשוטרים שבשטח באמצעות רשת הקשר נעשה מזיכרוננו ולא במהלך צפייה ישירה בנאשם. נתונים אלה מחלישים מאוד את המשקל שניתן לייחס לזיהוי של התצפיתן את הנאשם.

בחינת אופן הזיהוי:

כך מתאר השוטר רס"ר עזרא יוסף, ששימש כבלש בעת האירוע, את אופן המעצר של הנאשם בעדותו:

"הייתה הפגנה. קיבלנו בקשר על חשוד שלובש קפוצ'ון לבן וזורק אבנים. הגעתי עד אליו. אותו בן אדם שמסר את תיאור החשוד שאלתי אם אכן זה הוא וברגע שהתשובה הייתה חיובית אני עצרתי את הבחור... התצפיתן בן קורנפלד

ש. ומה היה התיאור

ת. בחור עם קפוצ'ון לבן וכובע על הראש

ש. וכשהגעת למקום איך ידעת שזה החשוד ...

ת. ... החשוד נמצא באזור הבתים בבר אילן מול בית הקברות סנהדריה. בהפגנה של חרדי בחור עם קפוצ'ון לא תמצא הרבה. הוא היה בתוך גינה".

(ע' 42-43 לפרוטוקול מיום 26.10.2017)

תאור דומה עולה גם מדו"ח פעולה שערך השוטר עזרא יוסף בתחנת לב הבירה ביום: 8.1.14 (מסומן נ/8):

"פרטי הדו"ח: ... התבקשנו על ידי קמב"ל לבצע פעילות לאיתור חריגים בהפגנה אשר מתרחשת בצומת בר אילן... במהלך ההפגנה תצפיתן זיהה חשוד אשר לובש מכנסיים לבנים וקפוצ'ון לבן על הראש אשר נמצא מאחורי שער בצבע אדום אשר זורק אבנים על כוחות המשטרה

זיהינו את החשוד אשר זז לסוף הגינה אשר ממנה זרק את האבנים לעבר כוחות המשטרה רצנו לכיוונו הודעתי לחשוד שהוא עצור על זריקת אבנים הנ"ל הכיר אותי מעבודתי כשוטר במשטרה..."

מדו"ח הפעולה ומהעדות שמסר השוטר עזרא עולה שהתיאור שמסר התצפיתן לשוטרים שהשתתפו במעצר הנאשם לא היה מפורט ביותר והוא כלל בעיקר פרטי לבוש. בתיאור לא נמסרו פרטים נוספים הנוגעים לתיאורי גוף אופייניים של הנאשם כמו למשל גובה, מבנה גוף ומאפייני שער.

גם התצפיתן תיאר את לבושו של הנאשם באופן דומה בחקירתו במשטרה לאחר האירוע:

"ש. אני רוצה להקריא לך משהו, אני מקריא לך מהעדות שלך בחקירה, ואני מקריא לך את התיאור של הנאשם "מכנס טרנינג לבן, קפוצ'ון לבן על הראש הוא היה לבוש ג'קט שחור עם כחול לבן בצדדים" זה המינוח שאתה השתמשת.

ת. כן."

(ע' 65 לפרוטוקול הדיון מיום 26.10.2017).

תיאור הבגדים שמסר התצפיתן תואמים את האופן בו תיאר הנאשם את לבושו בסמוך לאירוע בהודעתו במשטרה אותה מסר בסמוך לאירוע (מסומנת ת/2):

"ש. מה אתה לובש עכשיו

ת. אני חובש כיפה לבנה גדולה עם פונפון. ג'קט של פולו בצבע כחול לבן אדום קפוצ'ון לבן מכנסיים לבנות של פולו ונעליים של אדידס בצבע כחול וירוק."

כך עולה מן התצלום של הנאשם בעת מעצרו שצולם על ידי החוקר מני חדד (מסומנת נ/5):

בתצלום נראה הנאשם כשהוא לובש מכנס טרנינג לבן, חולצת קפוצ'ון לבן מעליה ג'קט שחור שעל גביו פס לבן אלכסוני.

במקרה דנן התצפיתן הסתמך בעיקר על פרטי לבושו של הנאשם כאמצעי הזיהוי אותם מסר לשוטרים שכיוון אל הנאשם מעמדת התצפית. ההסתמכות על פריט לבוש כמאפיין זיהוי מרכזי היא בעייתית שכן לבוש כשלעצמו יכול להיות משותף לאנשים נוספים באותו המרחב ועל כן צריך לבחון היטב האם ניתן להסתמך עליו כמאפיין זיהוי יחיד לפי נסיבותיו של כל מקרה ומקרה.

במקרה דנן, אין חולק שמרבית המשתתפים בהפגנה היו חרדים אשר לבושם המסורתי שונה מלבוש הנאשם בעת האירוע.

אולם, מעדות התצפיתן עולה כי במסגרת אירוע ההפגנה הנדון הנאשם לא היה היחיד שלבש קפוצ'ון ומכנסי טרנינג, והיו עוד אחרים כמותו, אף שלא היו רוב המשתתפים באירוע. זאת כפי שעולה מן העדות שמסר בבית המשפט בדיון אחר שדן בנאשם אחר שהשתתף גם הוא בהפגנה הנדונה בענייננו ולא היה לבוש בלבוש החרדי המסורתי:

"ש. החרדים לבשו כובעים וחליפה שחורה ... והוא ואחרים היו שונים כי אותם היה הכי קל לזהות, לא היו הרבה שונים מהלבוש כמו הנאשם, היו בערך 100. מכל ההפגנה 100 אנשים בערך לבשו קפוצ'ון. נכון.

ת. אם זה מה שרשום.

...

ש. אתה אומר שכ-100 אנשים היו עם קפוצ'ון

ת. אני לא יודע כמה היו כולל

ש. ... בן קיקי, ע' 33 שורה 9, "במקום היו כ-500 חרדים"

...

ת. אני לא הולך לפי העדות שלו, זו הערכה של בן קיקי לא שלי

ש. הערכה שלך שהיו כ-100 אנשים עם קפוצ'ון

ת. כן

ש. כמה אנשים היו בהפגנה

ת. לא זוכר. לא יודע".

(ע' 61 לפרוטוקול הדיון מיום 26.10.2017).

מן האמור עולה שהנאשם לא היה היחיד בין משתתפי ההפגנה שלבש קפוצ'ון, ועל כן ההסתמכות על הקפוצ'ון שלבש כמרכיב מרכזי בזיהוי בעייתית כשלא נמסרו כל מאפייני גוף נוספים מלבד הלבוש.

מעבר לאמור, הרי שנקודת המבט של התצפיתן היא מלמעלה לכן החלק העיקרי הנראה על ידו, מטבע הדברים, במיוחד בהפגנה עמוסה באנשים העומדים צפופים, הוא פלג גופו העליון של הנאשם.

מבט בתמונת הנאשם בעת מעצרו (מסומנת נ/5) מעלה שהנאשם לבש ג'קט שחור על פלג גופו העליון מה שמקשה יותר את הזיהוי בסביבה בה מרבית המשתתפים לבושים בלבוש חרדי מסורתי אשר כולל גם הוא ג'קט כהה בפלג הגוף העליון.

עוד עלינו להביא בחשבון שבתום האירוע התצפיתן והנאשם מסרו שניהם את גרסאותיהם באותה תחנת משטרה, תחנת לב הבירה, ובשעות סמוכות. התצפיתן עצמו לא הכחיש שראה את הנאשם בטרם מסר את הודעתו במשטרה, כפי שעולה מעדותו בבית המשפט:

"ש. שניכם העדתם אחרי האירוע ... הגעת לתחנת המשטרה הנאשם ישב שם. מסרת גרסה במשטרה בשעה

00:46

... הנאשם מסר גרסה במשטרה בשעה 01:02 ... האם יכול להיות שלפני שמסרת גרסה ותיארת אותו, ראית אתו בתחנה.

ת. לא זוכר. יכול להיות שראיתי אותו..."

(ע' 65 לפרוטוקול הדיון מיום 26.10.2017).

עובדה זו פוגמת גם היא בזיהוי של התצפיתן את הנאשם.

מנגד, הנאשם כפר בביצוע מעשי התקיפה וההפרעה, הן בעת מסירת אמרתו והן בעדותו בבית המשפט.

לאור כל האמור, התעורר בליבי ספק שמא הייתה טעות בזיהוי הנאשם. אשר על כן החלטתי לזכות את הנאשם מן העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

בשולי הדברים אתייחס לטענותיו של בא כוח הנאשם באשר לטענתו על כך שהמשטרה "תפרה תיק" לנאשם במקרה דנן כפי שנטען בסיכומי הנאשם:

"... כפי שהוכח במהלך חקירת עדי התביעה ... לנאשם "נתפר תיק" והוא הואשם על לא עוול בכפו, בעבירה אותה לא ביצע, וכן הראיות והעדויות מוכיחות כי נעשו על ידי הגורמים המעורבים לכל אורך החקירה פעולות "לא כשרות" שכל מטרתם "תפירת תיק" לנאשם והפללתו - אגב מתן עדות שקר, תאומי גרסאות ושיבוש הליכי חקירה ומשפט ... בעקבות הכשלת החקירה ומתן עדויות שקר ע"י השוטרים, ובשל בידוי ראיות ע"י השוטרים..."

(עמ' 1-3 לסיכומי הנאשם).

אין חולק כי קיימים מחדלי חקירה לא מעטים בתיק שבפנינו כדוגמת חוסר התיעוד של האירוע באמצעות המצלמה המשטרתית, הבדלי הזמנים בין דוחות הפעולה והמעצר השונים, העובדה שהמזכר שערך התצפיתן נערך 20 יום לאחר האירוע ולא מיד בתום האירוע והוא לוקה בחסר בתוכנו, העובדה שיתכן שהתצפיתן נחשף לפניו של הנאשם בתחנת לב הבירה טרם מסר את עדותו.

לעניין תיעוד האירוע על ידי התצפיתן מעיד השוטר בן קיקי כי:

" ש. האם יש איזה שהם נהלים מסודרים לגבי עבודת תצפיתן עם מצלמה

ת. יש שאיפה לנסות ולתעד את מה שמזוהה. אין נהלים קבועים שמחייבים תיעוד אירוע

...

ש. היכן מתועד מה שנאמר ברשת הקשר

ת. לא מתועד. לרוב זה לא מתועד"

(ע' 32-34 לפרוטוקול הדיון מיום 30.4.2017).

בעניין זה העיד התצפיתן שהאירוע לא תועד בשל קושי טכני לשמור על קשר עין עם הנאשם בו זמנית לכוון את השוטרים אליו ובו זמנית לצלם את האירוע: "המצלמה הייתה כבוייה ולהדליק את המצלמה לוקח זמן. ... עם מכשיר הקשר והטלפון והעיניים בו זמנית זה נראה לי קצת בעייתי".

(ע' 53 לפרוטוקול הדיון מיום 26.10.2017)

אולם, על אף המחדלים האמורים לא התרשמתי שהם עולים כדי תפירת תיק ונעשו בכוונת זדון כלפי הנאשם אלא נבעו יותר מחוסר ניסונו של התצפיתן, ומעצם העובדה שמדובר בהפגנה אלימה שהשתתפו בה מספר רב של אנשים לכן ניתן לומר ש"הבלגן חגג".

התצפיתן עצמו העיד שבמועד ההפגנה היה חדש בתפקידו ומצוי בתהליך חניכה:

"... אסביר לך משהו בכללי, התחנה שבה עבדתי זו הייתה חניכה שעשיתי שלושה שבועות תחת הקורס אז אני לא יודע מה היה, אם היו או לא היו הכנות להפגנה לפני כן"

(ע' 56 לפרוטוקול הדיון מיום 26.10.2017).

גם עצם העובדה שמדובר באירוע הפגנה גדול ורב משתתפים מהווה, מטבע הדברים, כר פורה לטעויות אנוש רבות ומשמעותיות יותר כמו אי דיוקים בזמנים בין עדויות השוטרים השונים שהשתתפו באירוע כפי שעולה, למשל, מעדותו של השוטר משה נוגריאן:

"ש. האם אתה משוכנע שהאירוע היה ב-22:10 או שהאירוע היה ב-22:20"

ת. יכול להיות שבלהט המעצר ומן הסתם זו הייתה הפגנה אלימה, יכול להיות שברגע שאני או כל בלש ניגש לבן אדם שעוצר אותו לא מסתכל בשעון ויכול להיות פער של 5 דקות קדימה או אחורה. זו הפגנה אלימה ושניגשים לבן אדם ועוצרים אותו לא תמיד יש אפשרות להסתכל ולדייק בדקה שהוא נעצר. יכול להיות פער של 5 דקות קדימה או אחורה"

(ע' 92 לפרוטוקול הדיון מיום 12.11.2017).

עוד נדגיש שמדובר באנשי כוחות הביטחון הנוטלים חלק באירועים רבים מעין זה ועל כן אך טבעי הוא שזיכרונם באשר להפגנה שארעה לפני מספר שנים עשוי להיות מטושטש יותר. על כן נקבע בפסיקה כי:

"הניסיון השיפוטי מורה כי גם שוטרים המשרתים במשטרה אינם זוכרים, נוכח היקף האירועים שהם מטפלים בהם, דבר וחצי דבר על ההתרחשויות שהיו עדים להם ... אין בעובדה זו כדי להפחית ממשקל עדותם ... בכפוף לבדיקת כל מקרה לגופו היטב ... אין מנוס, במיוחד לגבי שוטרים הרושמים דו"חות באירועים פלייליים, מייחוס משמעות לתיעוד המידי האוטנטי."

(רע"פ 9298/11 כהן נ' מדינת ישראל, (ניתן על ידי השופט רובינשטיין, ביום 20.12.2011).

עם זאת אין באמור כדי להצדיק כלל וכלל את מחדלי החקירה שנעשו. על המשטרה ללמוד את הלקח ויתכן שעליה אף לחדד את נהליה במקרה של תיעוד מעצר חשוד באמצעות תצפית, במיוחד שכמדובר באירוע רב משתתפים כבמקרה דנן על מנת למנוע הישנותם של מקרים מעין זה.

לאור כל האמור הנני מזכה את הנאשם מהעבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

ניתנה היום, ז' תמוז תשע"ח, 20 יוני 2018, במעמד ב"כ המאשימה המתמחה צור פלק, הנאשם ובא כוחו עו"ד איתמר בן-עמי.